

Zvonimir Mrkonjić: Šipanski soneti

Nabačeno more

Nabačeno more na papiru stenje,
podiže se protiv pretijesnih mu međa
nasukanih riječi: radije bi stijenje
što božanskom gnjevu podastire leđa.

Meni je pak dò tog da mjerim tišinu
tom moru, toj mori, tim romoru, rimi.
Iz utihe čula htio bih da sinu
suncem osvojeni nijemi bozi svi mi.

Ali ubrzo se uvrnulo u se,
sakrilo u formu, razišlo u stanke
(u pripeci cvrčci komentare bruse).

Kako će ga slova izbljedjela skupit?
List strepi, treperi od prepasti tanke,
sulicama sunca pogođeni upit.

Dječak na žalu

Kao što dječak, kad ga zgrabi nešto,
probire plosnat kamen posred žala
i zamahom ga ruke baca vješto
da skok po skok se diže preko vala,

ja uvijek iste, već rabljene riječi
po glatkoj šaljem morskoj površini
da svakim skokom valu prkoseći
opišu ono što ih lebdjet čini.

Zavidan tako zgusnutosti teme,
iskazivosti njenoj, mogu samo,
dajući riječi joj, temi krzat tjeme

zvučnim oblutkom što gubi brzinu,
te govor, tonuć u neznano kamo,
odsutnih mora prelijeva modrinu.

O ničem pjesma mi se pjeva

Farai un vers de dreyt nien
Guilhem Akvitanski

O ničem pjesma mi se pjeva,
Nit s kopna je, nit sa drijeva,
Nit s desna dođe, niti s lijeva,
Tek sinu između noći, dneva;

Nit o čemu mi se u njoj snijeva,
Nit veselja sam pun, nit gnjeva,
Riječ nije mi ni teg, ni pljeva,
Nit zna se po njoj Adam, Eva;

Odsuće samo u sve dijevah,
Nit se zanimah, niti zijevah,
Sveđ gladi, žedan, odolijevah,
Niti mučah, mučen, niti zarevah;

Kad ničem dadoh mnom carevat,
Neće li mene ništa pjevat?

Kad bi ovom stihu bilo dano sivjeti

Kad bi ovom stihu bilo dano sivjeti
kao što na Šipanu sivi razvalina,
ništa drugo ne bih želio doživjeti
no da se u riječima bilježi silina

kojom vrijeme prohodi, ko negda Frančezi
kroz Grad, s kugom, gladi, ratom, revolucijom,
noseći što donose suše, tuče, snijezi,
kad, sjena po sjenu, biva stijena drukčijom.

Ali samo naoko, jer u svojoj srži
kamen protiv teže već se uči letjeti,
uporno sve sličniji misli što ga drži –

stih bi tako pamtio sve zbog čega šuti
cijeli otok, znajući ne znati i ne htjeti
kad mu divljim beskrajem zarastaju puti.

Prepravljeno more

I ponovo more započinje stranu
prepravljajuć isti redak, brisanja se
laća, makar slova razigrana da se
odupiru kretnji, usporednoj danu,

kojom tekst se ruši i stranica stroji,
čak pravopis, interpunkcija se mijenja,
rastu upitnici, znaci udivljenja
rukopisnim čudom, dokle pisac, koji

cijelo je to vrijeme neprisutan, spava
pjan i pri tom snije kako ga sve manje
ima, maglena mu odilazi glava

putem zaborava koji piše sanje
pune hijeroglifa, nečitljivih java,
da prevrati Zemlju dižući Neznanje.

Govorna vježba

Predmet zatvoren i savršen, oblutak,
s kojim mljacka more, usta Demostena,
je li rob sudbine il slobode lutak,
odlomljen i bačen s retoričkih stijena?

To ništa u njemu, puka sjena riječi,
neizgovorene, koju more kuša
nebrojenom usnom isto mrmoreći
kao izgubljena, rastopljena duša,

to ništa što čvrstnuć postaje sve manje
tek je Zemlja pala u bezdan ideje,
usred mreže kojoj očice se tanje,

gdje vihor i magla, svijetli kaos sve je,
a ispraznost višnja najstalnije znanje,
planina užitka, pusto plandovanje.